

verkregen is, hulde en regt doet wedervaren! De zinsnede waarmede der *Freimüthige oder Berliner Conversations-Blatt*, het overnemen van dit artikel begint, namelijk: » De oude degenknop, aan welken Holland voor weinig tijds deszelfs bestaan te danken had, en die misschien weldra geroepen zal worden zich op nieuw werkdadig te toonen — over den Generaal Chassé, Napoleons bajonnetten Generaal, zegt de laatste aflevering van de *C. L.* het volgende enz. » heeft *Spectator* aanleiding tot de volgende opmerking gegeven: Honderde trekken van heldenmoed en krijgskundig beleid, door een persoon, niet trotsering van de grootste gevaren, verrigt, blijven dikwerf in het duister aan de vergetelheid gewijd, en zouden — hoe ten onrechte ook — daarin begraven blijven, wanneer niet somtijds, de omstandigheden of het toeval, dien zelfden persoon in de gelegenheid stelden, door eene daad — op zich zelve beschouwd — van ondergeschikt, doch in de gevolgen voor het algemeen van het grootste belang, alle vroegere en groote verrigtingen aan de vergetelheid te ontrukken. Alhoewel in een ander opzigt, heeft *Spectator* daarop reeds gedoeld, in een vorig artikel, *Hollandsche Volksgeest*, bij de aanhaling der overwinning van de zoogenaamde Zilvervloot, waaraan *Piet Hein*, hoezeer vroeger uitstekender daden verrigt hebbende, geheel zijne populariteit te danken had. Deze opmerking is naar zijn inzien toepasselijk op den man, die geroepen was, om in de laatste twee jaren op het toneel der gebeurtenissen eene gewichtige rol te vervullen. Hierdoor wil *Spectator* echter in geenen deele, iets aan het laatste gehouden gedrag des grijzen helds benemen, voor wien hij eene onbegrensde hoogachting gevoelt. Geenszins! maar gaarne wenschte hij dat in zoodanige artikelen, al zijn dezelve ook uitsluitend aan personen gewijd, ook ondergeschikten in de hulde deelden, die somtijds wel eens met voorbijgaan van dezen, enkel aan den hoofdpersoon wordt toegebracht. Men zal misschien hier tegen aanvoeren, dat die hulde als van zelve op hen terugkaats. Dit is echter zeer betrekkelijk, en hangt zeer veel af van de wijze, op welke eene zoodanige levensschets is ingekleed. In het artikel, hetwelk *Spectator* bedoelt, ontbreekt geheel en al deze strekking; want, bij het verhaal van den door Generaal Chassé in Spanje behaalden krijgsoeroem, kan men niet onderscheiden of het Fransche of Hollandsche bajonnetten waren, die hem den eervollen naam van *bajonnetten Generaal* deden verwerven!! Bij het verhaal zijner laatste verrigtingen had men insgelijks met eenige woorden de medewerking van vele ondergeschikten, en vooral die der Nederlandsche zeemagt kunnen aanhalen. Ook bij de vermelding dier daden, zou het niet alleen aan *Spectator*, maar voorzeker aan het geheele Hollandsche leger aangenaam zijn, naast den naam van Chassé, dien van *Bernhard van Saksen-Weimar* te zien schitteren, die zich — hetgeen echter minder algemeen bekend is — tijdens de gewichtige oogenblikken, waarin de eerstgenoemde paal en perk aan het oproer en het schandelijkste verraad stelde, hem terzijde stond, en in die gebeurtenissen, waardoor de schijnbaar uitgedoofde

geestkracht der Hollandsche natie op nieuw ontwaakte, eene niet minder gewichtige rol speelde.

Toen *Spectator* in zijn kantonnement, over dit onderwerp, zijne gedachten uitte, was men het algemeen met hem eens. Eenige meenden echter, dat het openbaar maken dezer gevoelens, het nationale der daad — uithoofde de Hertog vreemdeling is — zoude benadeelen. Hiermede was *Spectator* het echter geenszins eens, daar *Bernhard van Saksen-Weimar* in de velden van Leuven, zijnen naam met de spits zijns degens in het burgerregister van Oud-Nederland heeft ingeschreven, waarover de geheele natie jubelde, en met innige dankerkentenis een groot burger meer telde. Voor den onpartijdigen geschiedschrijver zij deze opmerking een wenk, welker gegrondheid men, bij het minste onderzoek, niet meer betwijfelen zal.

LEGER- (VREEMDE) BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, den 21sten Augustus.

(Bijzondere briefwisseling van *Spectator*)

In uwe gewone dagbladen, welke ons hier geworden, vindt men berigten omtrent onrustige bewegingen in ons leger. Dezelve zijn gedeeltelijk gegrond.

In mijne vorige brieven sprak ik reeds van de onderlinge verdeeldheid, welke er tusschen de officieren der oude armee, de nieuw aangestelden en de fransche officieren bestond. De geheele fransche inrigting, welke men aan het leger gaf, dat nu een Franschman of quasi-Belg tot opperhoofd heeft, gaf reeds aanleiding tot wantrouwen, niet alleen bij vele verdienstelijke officieren, maar bij alle weldenkende Belgen. Daar nu de geheele uitwendigen vorm en inwendige inrigting van het leger, aan die van het fransche volkomen gelijk en hetzelfde bestemd is, om niet dan met het laatste vereenigd te ageren, zoo heeft de Generaal *Evain* — volgens de loopende geruchten — voorgeslagen, de soldijen aan die der fransche militairen gelijk te stellen. Naauwelijks was deze tijding ruchtbaar geworden, of eene algemeene ontvredenheid openbaarde zich in onze gelederen en bij alle rangen. Daar men echter vreesde, dat daardoor de feesten, bij de intrede van het vorstelijke paar, eenen schaduwkant zouden hebben, zoo heeft men getracht aan deze nadeelige geruchten eene andere wending te geven. Thans heet het, als of het vermeende voorstel van onzen minister van oorlog alleen doelde om in te voeren na den vrede, ten einde de kamers door deze bezuiniging te bewegen, een groot gedeelte van het leger en het geheele kader onder de wapens te behouden. Wel verre dat deze maatregel een nadeel voor het leger zou zijn, moet het thans vaderlijke voorzorg heeten, om geen groot aantal troepen en vooral officieren weg te zenden. De opmerkzame beschouwers, die aan deze laatste geruchten wel eenig geloof slaan, twijfelen echter aan de bedoeling, en gelooven meer aan de kuiperijen van het fransche ministerie, waardoor Frankrijk eene kosteloze voorhoede van 80,000 man aan deszelfs noorder grenzen zoude behouden!

****s.